

ETKİNLİK 1: Paragraf Türü**Aşağıdaki paragraf türlerini belirleyerek karşlarına yazınız? (Tanıtma-Betimleme-Öyküleme)**

1. Babamın bahçe duvarını yapması için tuttuğu adam oldukça yaşlı görünüyordu. Üzerine kolları yamalı gri bir ceket almıştı. Şapkası gözlerinin üzerine düşecek kadar boldu. Buruşmuş ellerinde özellikle de parmak uçlarında büyük çatlaklar vardı. Yüzündeki kırışıklıklar yaşını ele veriyordu. Kırılmış sakalları da yüzüne güven veren bir hava katıyordu. Tüm bu yaşlı görünüşüne rağmen hareketleri hiç yavaş değildi. Yaşına göre oldukça dinçti.

2. Yolların ayrıldığı yerde Köroğlu atının dizginlerini iyice çekti. Bolu beyinin ne yöne gittiğini anlayabilecek bir iz aradı ama iki yolda da nal izleri vardı. Kır atın dizginlerini o an tamamen gevşetti. Hangi yöne gideceklerine kır at karar versin istiyordu. Atının hislerine güvenirdi. Bu hisler kendisini zamanında büyük tehlikelerden kurtarmıştı. Kır at düz yolu değil de tepeye çıkan yolu tercih etmişti.

3. Çocuklar, Karagöz ve Hacivat figürlerinin eğitici ve eğlendirici değerlerinden fazlasıyla yararlanabilirler. Çocuklar bu geleneksel Türk gölge oyunu ile hikâyeler öğrenebilir, kültürel mirası keşfedebilir ve öğrenirken eğlenebilirler. Çocuklar, bu geleneksel gölge oyunu aracılığıyla bölgesel kültürel mirası tanıma şansına sahip olurlar. Karagöz ve Hacivat oyunları eğlenceli içerikleriyle öyküleri eğitici bir dille sunar.

4. Topun çarpmasıyla yere düşen vazo paramparça olmuştu. Annelerinin çok kıymet verdiği bu vazunun kırılmasıyla çocukların içini derin bir korku kaplamıştı. Vazonun parçalarını toplayıp bir poşete koydular. Annelerinin vazunun yokluğunu fark etmeleri çok uzun sürmezdi. Fark ettiği zaman da evde kıyametin kopacağını hepsi biliyordu.

ETKİNLİK 2: Paragraf Türü

1. O gün pencereimin önüne konan kuş, sıkıcı hayatıma bir renk katmıştı. Kafasından kuyruğunun en ucuna kadar yaklaşık bir karış boyunda olan bu kuşun gövdesi bir yumruk büyüklüğündeydi. Kafasında açık sarı, parlak renkli tüyleri vardı. Boynundan itibaren bu sarı renge fıstık yeşili tüyler de eşlik etmeye başlamıştı. Kafasının arka tarafında gözü hizasından başlayıp sırtı boyunca uzanan yatay siyah çizgiler vardı.

2. Bakkal Mehmet'in işleri birkaç aydır iyi gitmiyordu. Karşıya açılan zincir market müşterilerin çoğunu çekmişti. Yıllardır müşterisi olan insanlar bile yalnızca markette bulamadıklarını almak için kendisine geliyordu. Tabii bir de veresiye yazdırmak zorunda olanlar... İşlerdeki bu durgunluk ödemelere de yansımıştı. Toptancılara zamanında ödeme yapamaz hâle gelmişti.

Bu metinler aşağıdaki paragraf türleriyle eşleştirildiğinde hangisi boşta kalır?

Tanıtma

Betimleme

Öyküleme

ETKİNLİK 3: Düşüneyi Geliştirme Yolları

Aşağıdaki metinlerde düşüneyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır? İşaretleyiniz

1.

Bal, arıların çiçeklerden topladığı nektar adı verilen çiçek özlerinden ya da ağaçların salgıladığı tatlı sıvılardan ürettiği lezzetli, sıvı bir yiyecektir. Arılar balın çok az bir miktarını üretebilmek için çok uzun süre gezer. Bal genellikle doğal hâliyle tüketilir. Bunun yanında unlu mamullerde ve şekerlemelerde yaygın olarak kullanılır. Bal, insanlar için çok yararlıdır. Bal, doğanın bize armağan ettiği eşsiz bir hazine gibidir.

Karşılaştırma

Benzetme

Tanımlama

Örneklendirme

2.

Çok eski zamanlarda yaşamış insanlar, çeşitli nedenlerle zamanı ölçmek istedi. Örneğin yiyecek bulmak ya da yırtıcı hayvanlardan korunmak için güneşin doğuş ve batış zamanını takip ettiler. İlerleyen zamanlarda ne zaman göç edeceklerine karar vermeleri gerekti. Bunun içinse mevsimlerin zamanını belirlemeye çalıştılar. Sonra yerleşik hayata geçtiler. Hayvanlarını düzenli olarak beslemeleri, tarım ürünlerini belirli zamanlarda ekmeleri ve toplamaları gerekti. Yani insanlar giderek hassas bir şekilde zamanı ölçme gereksinimi duydular.

Karşılaştırma

Benzetme

Tanımlama

Örneklendirme

ETKİNLİK 4: Düşüneyi Geliştirme Yolları

Aşağıdaki metinlerde düşüneyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır? İşaretleyiniz.

1.

Sanat, insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmek için kullandığı yöntemlerden biridir. Resim, müzik, edebiyat, dans ve tiyatro gibi pek çok farklı sanat dalı bulunur. Bu sanat dallarından bazıları, öncelikle görme duyumuzu etkileyerek bizde çeşitli duygular uyandırdığı için "görsel sanatlar" olarak adlandırılır. Resim, heykel, mimari, fotoğrafçılık, tasarım ve animasyon görsel sanat dallarındandır ve bunların eserlerine görsel sanat eserleri denir.

Karşılaştırma

Benzetme

Tanımlama

Örneklendirme

2.

Bisiklet, çeşitli basit makinelerin bir araya gelmesiyle oluşan bir taşıttır. Örneğin iki tekerlekli bisikletlerin önünde ve arkasında birer tekerlekle mil bulunur. Bisikletin zinciriye bir makara gibi çalışır. Bisiklete binip pedalları çevirdiğimizde pedallara bağlı olan zincir hareket eder. Zincirin hareketi takılı olduğu arka tekerleği döndürür. Böylece ön tekerlek de döner ve bisiklet ilerlemeye başlar. Ayrıca bisikletin tüm parçalarını bir arada tutmak için vidalar kullanılır. Bu basit makineler sayesinde bisikleti kolayca hareket ettirebilir, yönlendirebilir ve durdurabiliriz.

Karşılaştırma

Benzetme

Tanımlama

Örneklendirme